

BME Építészmérnöki Kar Urbanisztika Tanszék		urb/lome	
A tárgy neve: Városépítészet 2		Tárgykód: BME EP UI A601	
A tárgy angol neve: Urban Design 2			
Ellenőrzési forma:	félévközi jegy	Kredit-pont: 6	Mintatanterv szerinti helyzet: 6. félév
Tankörvezetők:		Évfolyamfelelős: Benkő Melinda PhD	
	01 Szabó Árpád DLA 02 Szabó Julianna PhD 03 Wettstein Domonkos		
	04 Fonyódi Mariann PhD 05 Kissfazekas Kornélia PhD 06 Kádár Bálint PhD / angol		
	07 Pálfy Sándor DLA 08 Varga Imre 09 Alföldi György DLA		

TANTÁRGYI KÖVETELMÉNYEK

Tárgy felvétel feltételei:	A tantárgy kötelező előtanulmányainak teljesítése, a tantárgy felvétele a NEPTUN rendszerben.
Foglalkozások jellege:	Évfolyam szintű és tanköri előadások, műtermi foglalkozások és konzultációk.
Részvételi előírások:	A jelenlét a tanórák 70%-án kötelező (TVSz 13.§ alapján).
Félévközi ellenőrzések:	Műtermi prezentációk, kisleadatok + az Alkotóhét kötelező teljesítése. Féléves tervezési feladat, egy kötelező, határidőre leadott, eredményes vázlattevével.
Határidős feladatok:	Tematika – ütemterv szerint
Aláírás feltételei:	-
Vizsga jellege:	-
Félév végi osztályzat:	A félév során max. 100 pont szerezhető: max. 30 pont a vázlattevére (a félév teljesítésének feltétele min. 15 pont elérése) max. 60 pont félév végén beadott végleges tevére max. 10 pont félévközi folyamatos órai munka, kisleadatok (a vázlattevé továbbfejlesztése esetén az év végi pontszámhoz + 10 pont adható / de a vázlattevére kapható összpontszám max. 30 lehet) 100 – 90 jeles (5) 89 – 78 jó (4) 77 – 65 közepes (3) 64 – 51 elégséges (2) 50 – 0 elégtelen (1)

TEMATIKA – ÜTEMTERV 2015 / 2016 II. félév

2016-os tervezési félév helyszíne: Déli pályaudvar környezete, Budapest

okt. hét	előadás / közös műtermi munka	órai gyakorlat / kifeladat (kb. 60 perc)	hétközbeleni otthoni feladat
1. 02.16.	tanköri bevezető évfolyam szintű bevezető előadások tanköri előadás: feladatismertetés		helyszínbejárás kiadott anyagok megismerése, értékelése
02.20. szombat	pozsonyi + REA kirándulás (önköltséges)	szervezők: Szabó Juli	
2. 02.23.	tanköri előadás: a jövő városa jövőképek, településfejlesztés, stratégiai tervezés	kisfeladat1: jövőkép / feladat kiírója: Alföldi György	vízió / 2 fős munka
02.27. szombat	bécsi kirándulás (önköltséges) vasúti területek átalakulása	szervező: Varga Imre	
3. 03.01.	víziók bemutatása	kisfeladat2: városrésztörténet / feladat kiírója: Kissfazekas Kornélia	objektív helyzetértékelés
03.02-03.	Graz / Urban Future – global conference http://www.urbanfuture.at/	egyéni szervezés	
4. 03.08.	tanköri előadás: településtervezési eszközök, szereplők	kisfeladat3: városműködés / feladat kiírója: Szabó Julianna	fejlesztési lehetőségek, elvek, nemzetközi példák, elemzések, akcióterületek
5. 03.15.	oktatási szünet tanköri konzultációs külön időpont a héten / vagy márc. 5. szombat		
6. 03.22.	tanköri előadás: helyzetértékelés, fejlesztési koncepció, rendezési eszközök bemutatása városábrázolások	kisfeladat4: beépítés, sűrűség / feladat kiírója: Fonyódi Mariann	vázlatte rv elkészítése
7. 03.29.	alkotóhét		
8. 04.05.	VÁZLATTE RV szóbeli bemutatása beadási határidő: 04. 04 18 óra	digitális beadás	beépítési te rv
9. 04.12.	évfolyam szintű (közös előadás) tanköri értékelés tanköri előadás: beépítési te rv	vázlatte rv pótbeadása	beépítési te rv
10. 04.19.		konzultáció	beépítési te rv
11. 04.26.		konzultáció	beépítési te rv
12. 05.03.		konzultáció	beépítési te rv
13. 05.10.		konzultáció	beépítési te rv
14. 05.17-20.	FELDOLGOZÁSI HÉT		

tervezési feladat digitális beadása:
pótbeadás különjárási díjjal:

2016. május 23. hétfő 12 óra
2016. 05. 27. péntek 12 óra

Tantárgyleírás

A Városépítészet2 tantárgy a Városépítészet1 elméleti előadássorozatra épül. Valós tervezési feladaton keresztül ismerteti meg a településfejlesztés három tervcsoportjával, melyekben az építészeknek fontos feladatuk, szerepük van:

- településfejlesztés stratégiai tervezése (városfejlesztési stratégia, ITS): nagy léptékű, multidiszciplináris, a fizikai, természeti, gazdasági és társadalmi környezet összefüggéseire épülő középtávú fejlesztési program, mely a valós helyzet felmérése alapján meghatározza és kommunikálja a fejlesztési célokat;
- településrendezés (településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat, szabályozási terv): a fejlesztési céloknak megfelelő műszaki tervezés, feladata elsősorban a különböző szakágak terveinek összehangolása, az építési tevékenység jogi és műszaki kereteinek rögzítése;
- városépítészet (beépítési tervek, környezetalakítási tervek): épületcsoportok, térrendszerek építészeti tervezése, célja a településrendezési terv keretein belül a beépítés, a környezetalakítás, az arculat meghatározása.

A Városépítészet2 tantárgy célja, hogy egy valós tervezési feladaton keresztül előkészítse a jövő építészei arra, hogy képesek legyenek

- városi léptékű tervezési feladatok megoldására,
- adatok felkutatására, megértésére, rendszerezésére, értékelésére és felhasználására a tervezésben (jövőkép, koncepció, tervezési program-alkotás),
- szakmai tervek és szövegek (szakirodalom, jogszabályok) kezelésére, értelmezésére,
- tervek vizuális és verbális prezentálására, a lényeg kiemelésére, a gondolatok kommunikálására,
- a városépítészeti léptékű műszaki ábrázolásra (helyszínrajzok, metszetek, nézetek, látványok),
- szakmai team-munkára.

2016-ban a Déli pályaudvar környéke a tervezési helyszín. Kísérleti jelleggel, „research by design” alapon 3x3 különböző vasút koncepció mentén dolgozik a kilenc csoport. Az egyes tankörökön belül a vasúti alapfelvetés adott, annak keretei között kell kidolgozni a városfejlesztési, környezetalakítási feladatot.

évfolyamszintű Bevezető előadások

Benkő Melinda PhD / BME ÉPK urb tanszékvezető, tantárgyfelelős

Városépítészet 2 félév bevezető

Mártonffy Miklós / Budapest főépítésze

Káldi István / MÁV Zrt. fejlesztőmérnöke, vasútépítő mérnök

A vasút és a város együttélése az elmúlt 170 évben

Dományi Bálint / BKK urbanisztikai vezetője, építész-urbanista

A Déli pályaudvar szerepe és lehetőségei a városi közlekedés rendszerében

Kocsis János Balázs PhD / BME GTK docense, városszociológus

Bel és kül határán: a Krisztinaváros társadalmi átalakulása

Botos Bálint / BME GTK doktorandusza, Forestay Development pénzügyi igazgatója

Ingtatlanok piaca, gazdasága, finanszírozása

Alföldi György DLA habil / BME ÉPK urb docense

Kortárs nemzetközi példák

háttéranyagok

urb.bme.hu

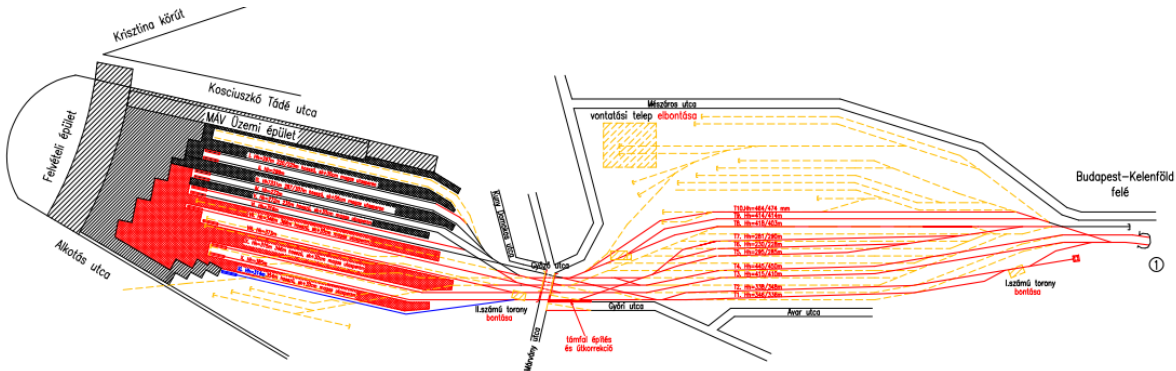
A féléves tervezési feladat ütemezése:

A műtermek az évfolyamszintű tematikának és ütemezésnek megfelelően, de a tanköri sajátosságok szerint pontosított önálló tematikák és ütemtervek alapján dolgoznak.

	1. szakasz	2. szakasz	3. szakasz
időszak	1-8. hét / városfejlesztési, - rendezési koncepció		8-13. hét + feldolgozási hét
téma	léptékváltó ismerkedés, jövőkép, (városi szintű és területi) elemzések és koncepció	koncepció, település-szerkezet: belső struktúra/úthálózat tervezése, főbb területfelhasználások, és fontosabb beépítési paraméterek meghatározása a teljes tervezési területre	akcióterület beépítési és környezetrendezési karakterterve
helyszín	teljes + akcióterületek kijelölése (6-8 ha)		akcióterület
lépték	Budapest, 1/10000, 1/4000		1/2000, 1/1000 + részletek
csoport létszám	2-6 fő		2 fő (max 3)
vázlatterv	digitális beadás: 6-8 db A3-as pdf összefűzve, szóbeli prezentáció		
kötelező munkarész minden csoportban (+ tanköri specializáció)	<ul style="list-style-type: none">helyzetértékelés;koncepció ismertető a teljes területre: fenntarthatóság, működés, a megvalósulás térbeli, időbeli jellemzői;területfelhasználási tervlap 1/4000: területfelhasználási és funkcionális rendszer, közterület-fejlesztési és zöldfelület-fejlesztési koncepció;akcióterület(ek) kijelölése.		
féléves terv	digitális beadás: a teljes féléves munka összefoglalása 14-20 db A3-as pdf összefűzve (mely tartalmazza a vázlatterv 6-8 tablját is)		
kötelező munkarész (+ tanköri specializáció)	<ul style="list-style-type: none">véglegesített vázlattervi munkarészek;akcióterület értékelő bemutatása;akcióterület helyszínrajza 1/1000;metszetek az akcióterületre;építészeti vízió,térbeli ábrázolás (lehet modellfotó is),számszerű mutatók.		

SOK vonat ////////////////////////////////////// A Déli pályaudvar mint a Dél-Dunántúl kapuja

feladat: a vasút szerepe a jövőben, korszerű vasúti, városközponti környezet kialakítása - a Mészáros utca és az Alkotás út mentén felszabaduló területek hasznosítása (sárga) - területek közti kapcsolatok javítása - MÁV épületek megtartása, átalakítása

01 Szabó Árpád DLA / Skaliczki Judit - „megtartás” / K211

Új identitás, megmaradó vasúti közlekedés és épületek

A jelenlegi szintű vasúti működéshez szükséges vágányokon túl a meglévő vágányok elbontásra kerülnek, de olyan költséghatékony megoldást keresünk melynek révén új funkciók elhelyezésével, de nem a terület beépítési potenciáljának maximális kihasználásával hozunk létre új identitást is hordozó városi közeget. A beépítési és zöldfelületi egyensúly mellett keressük az új identitást hordozó, emblemikus épületek helyét, hogy egy olyan térbeli együttes jöjjön létre, mely a környezetével és a vasúti identitás hagyományával is harmóniát teremt. Célunk a meglévő épületek működésének fenntartásával, új funkciók elhelyezésével és a meglévő és tervezett zöldfelületi- és közterületi hálózatok integrálásával a terület beillesztése a város környező szövetébe.

02 Szabó Julianna PhD / Rab Judit - „átépítés” / K212

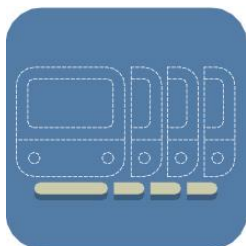
A vasút elérhetősége a belső városrészekben jól működő, funkcionálisan és építészetiileg is gazdag alközpontokat hozhat létre a városon belül. A Déli pályaudvar környéke azonban ma nem ilyen. A tankör koncepciója a dunántúli forgalom – elsősorban elővárosi közlekedés és a balatoni vonalak - kiszolgálásához teremt méltó környezetet

- a vasúti közlekedés környezetet zavaró hatásainak – zaj, látkép, városszerkezeti problémák – minimalizálásával;
- a meglévő autós, közösségi közlekedési és kerékpáros infrastruktúra megtartásával és továbbfejlesztésével;
- a szükséges kiszolgáló épületek és szabad terek létrehozásával, a hiányzó funkciók elhelyezésével;
- a meglévő építészeti értékek letisztításával, kiemelésével, átértelmezésével;
- a felszabaduló területek olyan ingatlanpiaci hasznosításával, amelynek bevétele a közösségi beruházás megvalósulását támogatja.

03 Wettstein Domanos / Lenzsér Ágnes - „felülépítés” / K213

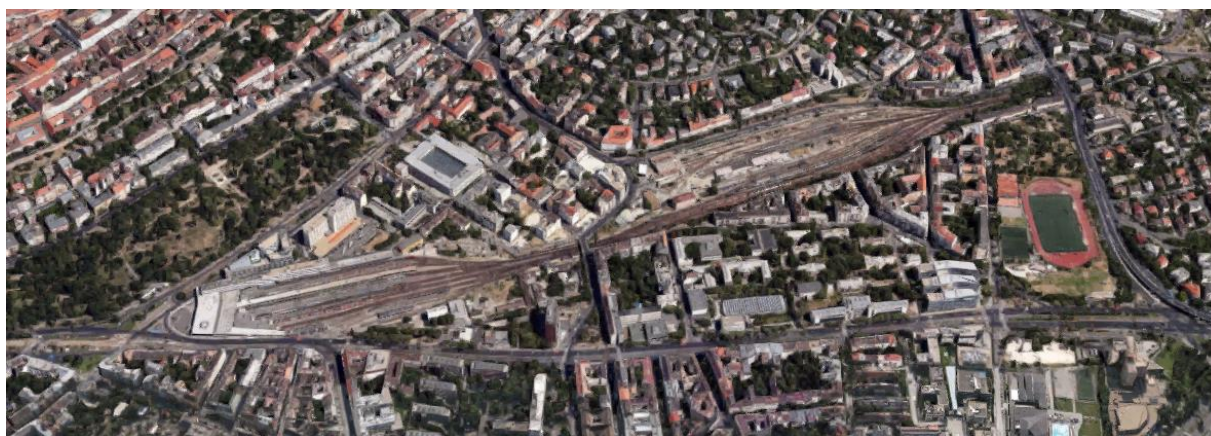
Üres a légtér a vágányok felett. A déli pályaudvar jövője értékes városszerkezeti helyzetéből adódóan évek óta a közlekedés- és ingatlanfejlesztési koncepciók ütközőzónájában sodródik. Bár a budai zöldövezetbe ágyazott rozsdaterület számos városszerkezeti ellentmondást hordoz és nagy kiterjedésével folyamatosan inspirálja a különböző fejlesztői elképzeléseket, az észak-dél budai gyorsvasúti összeköttetés megőrzése stratégiai kiindulópontot is jelenthet a terület

épülete – mely építészeti értékeinek elemzése külön feladat lesz – funkcióváltással alakulna át, a környék közterületei pedig Buda új központi találkozóhelyéhez méltó arculatot kaphatnának. A terv egy pozitív jövőképpel számol, ahol Budapest a nyugati és az egyre inkább fejlődő keleti nagyvárosok között kiemelt vasúti csomópont, ezzel olyan gazdasági lehetőségeket kap, amelyekkel a rendkívül jó adottságú budai területek a Déli pályaudvar körül akár nemzetközi cégeknek is vonzó üzleti negyedek tudnak létrehozni. A tervezési kérdés, hogy a békés budai városrészekkel körülvett terület miként bír el ennyi új funkciót (új pályaudvar, városközponti szerep és kereskedelmi központ, új lakóingatlanok és nagy presztízsű üzleti negyed). Az angol nyelvű tervezési munka egyszerre épít a hely értékeinek alapos megértésére, és a nagy infrastruktúrák által életre keltett ingatlan beruházások legjobb nemzetközi tapasztalataira.

NINCS vonat

A Déli pályaudvar megszüntése

feladat: a felszínen teljesen felszabaduló, volt vasúti terület hasznosítása - Budapest nagyvárosi jövőképebe illeszkedő területhasznosítás - új, fenntartható városrész kialakítása

07 Pálffy Sándor DLA / Tímár Benedek / K343

Megszűnő vasúti közlekedés, zöldterületi fejlesztés.

A mi tankörünk városi közparkot alakít ki a jelenlegi MÁV területekből. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy egyszerűen felszedjük a vágányokat és befásítjuk a területet, hanem keressük azokat a funkciókat, beépítési módokat és intenzitást, aminek a megvalósulása esetén a terület alapvetően megőrizheti a Vérmezőhöz kapcsolódó, városi közpark jellegét. Hogy közparkokra a fővárosnak nagyon nagy szüksége van, az biztos; hogy az óriási méretű, kihasználatlan MÁV területek Budapest területén erre kitűnő lehetőséget nyújtanának, szintén. Hogy ezt több európai nagyvárosban meg is lehetett csinálni (Barcelona, Berlin), talán elég ok arra, hogy beleültsünk a döntéshozók fülébe a bogarat, hogy milyen maradandó, a főváros életét hosszútávon meghatározó, pozitív tett lenne a részükről egy ilyen döntés meghozása.

08 Varga Imre / Sólyom Benedek DLA / K344

Megszűnő vasúti közlekedés mellett, a zöld- és beépített területek arányos fejlesztése.

A nagy zöldfelületekkel jelenleg is rendelkező, de központhiányos Budai oldal "Déli" területén a vasút megszüntésével olyan lehetőségek nyílnak, amelyekkel egy fenntartható városias szövet reálisan megvalósítható. A kimagaslóan jó közlekedési adottságok a terület központi szerepének erősítését is segítik. Ezzel együtt a különböző szempontok arányos figyelembevételére a valós döntéseknél is számíthatunk. A félév során ezt a kiegyenlített fejlesztési irányt gondoljuk

végig. A megújítási cél meghatározásánál a hagyományos európai várost tekintjük pozitív kiindulópontnak. Tulajdonképpen ezzel a Nagykörút korszerű folytatását is javasoljuk.

09 Alföldi György DLA / Garay Márton / K345

Megszűnő vasúti közlekedés, magas, intenzív beépítéssel történő fejlesztése.

A harmadik tankör azt vizsgálja meg, lehet-e ezt a művi/természetes tájat adottságként kezelni, a két "canyont" és a mellette kiépült beépítéseket összenöveszteni. Ez a budai városrész az elmúlt években erősen fejlődött, magas pozíciójú, sűrű városias lakóterület alakult ki, és mára már az Alkotás út - Krisztina körút mentén erős irodai/munkahelyi zóna épült ki. Lehet-e és hogyan lehet a terület ingatlanpiaci és városszerkezeti értékeit kihasználni és fejleszteni. Az látható, hogy Buda egyre erősebben törekszik új városközponti területek kialakítására, vegyes (munkahelyi-lakó-szabadidős) funkciók befogadására. Több példa van a világban arra, hogy a funkcióját vesztő vasúti területek hogyan kerültek be a városba, van ahol felhőkarcolókat építettek, van ahol parkokat. A dilemma az, hogy lehet-e sebként kezelni a helyzetet és a környék utcáit összeshóve eltüntetni azt, vagy a kialakult fantasztikus művi táji adottságokat kihasználva teremteni valami újat. Meglátjuk!?